

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/368/2020
Identifikačné číslo spisu: 5316205541
Dátum vydania rozhodnutia: 25.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5316205541.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. F., bývajúceho v Č., S. XX, zastúpeného advokátskou kanceláriou STEHURA & partners, v. o. s., so sídlom v Čadci, Fraňa Kráľa 2080, IČO: 47 246 863, proti žalovaným 1/ F.M. L., bývajúcemu v Č., S. X, zastúpenému JUDr. Antonom Kupšom, advokátom v Č.P., V. XX, 2/ T. F., bývajúcemu v Č., P. A. X, 3/ J. R., bývajúcej vo B. XXX, 4/ W. F., bývajúcemu v Č., S. XX, 5/ V. F., bývajúcemu v Č., S. XX, 6/ V. F., bývajúcej v Č., S. XX, o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 16 C 265/2016, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. apríla 2020 sp. zn. 8 Co 205/2019, takto

rozhodol:

Dovolania o d m i e t a.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému 1/ n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca rozsudkom č. k. 16 C 265/2016-142 zo 6. apríla 2018 v spojení s jeho doplnčacím rozsudkom č. k. 16 C 265/2016-238 z 27. septembra 2019 určil, že nehnuteľnosť CKN XXXX/XX - trvalé trávne porasty o výmere 805 m², zapísaná na Okresnom úrade Čadca, katastrálny odbor obce Čadca, katastrálne územie S. na liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. XXXX, patrí do dedičstva po nebohom W. F.K., zomrelom XX. P. XXXX, naposledy bytom Č., S. XX. Uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 2/ až 6/ nepriznal.

2. Krajský súd v Žiline o odvolaní žalovaného 1/ rozhodol rozsudkom č. k. 8 Co 205/2019-257 z 24. apríla 2020 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s jeho doplnčacím rozsudkom potvrdil. Výslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému 1/ v rozsahu 100 %.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal 9. októbra 2020 žalovaný 1/ dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutia súdov oboch nižších inštancií a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Pri jeho podaní ale nebol zastúpený advokátom ani nepreukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

4. Následne súd prvej inštancie výzvou z 29. októbra 2020 vyzval žalovaného 1/, aby v súdom stanovenej lehote preukázal splnenie podmienky výnimky spod povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní a spísania dovolania advokátom v zmysle § 429 ods. 2 písm. a) CSP uvedením, či sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a náležitým zdokladovaním tejto skutočnosti.

5. Žalovaný 1/ na výzvu súdu prvej inštancie zareagoval tak, že opätovne podal súdu dovolanie z 9. októbra 2020, ktoré nebolo spísané advokátom. Následne, podaním zo 16. novembra 2020 advokát JUDr. Anton Kupšo predložil súdu splnomocnenie na zastupovanie žalovaného 1/ v predmetnom dovolacom konaní.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal najskôr, či sú splnené podmienky prípustnosti podaného dovolania a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 1/ treba ako procesne neprípustné odmietnuť.

K stručnému odôvodneniu v zmysle ustanovenia § 451 ods. 3 veta prvá CSP dovolací súd uvádza:

7. Podľa § 429 ods. 1, 2 písm. a) CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania a vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom a aby podané dovolanie bolo spísané advokátom.

9. Postup súdu prvej inštancie v prípade nespĺnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

10. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom (R 39/2019, IV. ÚS. 489/2018).

11. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu obsahuje riadne poučenie o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP). Žalovaný 1/ podal proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, avšak pri jeho podaní nebol zastúpený advokátom ani nepreukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 468 CSP), hoci bol o tejto povinnosti riadne poučený v odvolacom konaní. Dovolací súd z tohto dôvodu uzatvára, že nebola

splnená osobitná podmienka prípustnosti dovolania, stanovená v § 429 ods. 1 CSP, pričom sa nejedná o dovolateľa uvedeného v § 429 ods. 2 písm. a) CSP, a preto z dôvodu nesplnenie zákonných podmienok nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

13. Uvedený záver nemôže spochybníť ani skutočnosť, že žalovaný 1/ napokon predložil súdu splnomocnenie udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, pretože pokiaľ dovolateľ podal dovolanie nespĺňajúce zákonom požadované náležitosti, resp. ich nedostatky do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania neodstránil (a nejedná sa o procesnú situáciu predpokladanú ustanovením § 436 ods. 1 CSP), podmienky prípustnosti dovolania neboli splnené, tak vznikol právny následok spočívajúci v neprípustnosti dovolania, na ktorom nemôže ďalšie konanie dovolateľa nič zmeniť a už raz vzniknutý právny následok neprípustnosti dovolania akýmkoľvek ďalším konaním zvrátiť (sp. zn. 4 Cdo 10/2018, sp. zn. 4 Cdo 160/2017).

14. Ak je obligatórnou náležitosťou dovolania podľa § 429 ods. 1 druhej vety CSP jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní. Je preto na dovolateľovi, aby v súlade so zásadou *vigilantibus iura scripta sunt*, t. j. bdelym patrí právo, predložil v zákonom stanovenej lehote také dovolanie, ktoré bude spĺňať všetky zákonom ustanovené náležitosti (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 489/2018 z 13. septembra 2018).

15. Z dôvodu, že neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 429 CSP, keďže žalovaný 1/ v dovolacom konaní nebol zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom pre dovolacie konanie v zmysle § 429 CSP už vo fáze jeho podania a jeho dovolanie nebolo takýmto zástupcom spísané, preto dovolací súd dovolanie žalovaného 1/ ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. e) CSP odmietol. Vzhľadom na rozhodnutie z procesných dôvodov, dovolací súd vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia neposudzoval.

16. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.